

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 20-5-2022
Αρ. πρωτ.: 522/111053

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 4897/26-4-2022 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Αν.-Αικ. Αλεξοπούλου**, για τα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σε σχέση με την ομαλή λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού των γεωργικών προϊόντων, την εξασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας της Χώρας, αλλά και την αποφυγή αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, το Υπουργείο μας και η Κυβέρνηση, προέβλεψαν, με το άρθρο 87 του Ν. 4916/2022 (ΦΕΚ Α' 65/28.3.2022), τη δημιουργία συστήματος υποχρεωτικής καταγραφής των αποθεμάτων γεωργικών προϊόντων.

Συγκεκριμένα, προβλέφθηκε, για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών που μπορεί με υπουργική απόφαση να παρατείνεται, η υποχρέωση στις επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στην αλυσίδα παραγωγής, εισαγωγής, εμπορίας, πώλησης, μεσιτείας, διακίνησης, διανομής και αποθήκευσης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων στην Ελληνική Επικράτεια, να υποβάλουν εντός προθεσμίας δύο (2) ημερών δήλωση με τα στοιχεία αποθεμάτων 7 συγκεκριμένων αγαθών.

Πρόκειται για τα ακόλουθα αγαθά: α) πρώτες ύλες για την παραγωγή λιπασμάτων, β) λιπάσματα, γ) ζωοτροφές, δ) ωμά δημητριακά παντός είδους και ιδίως σιτάρι ή σμιγάδι, σίκαλη, κριθάρι, βρώμη, καλαμπόκι, εδώδιμο φαγόπυρο, ε) άλευρα και ιδίως αλεύρια σιταριού ή σμιγαδιού και αλεύρια δημητριακών, στ) ηλίανθο, και ζ) φυτικά έλαια, εκτός από το ελαιόλαδο, και ιδίως ηλιέλαιο (έλαιο ηλιοτροπίου), φοινικέλαιο και αραβοσιτέλαιο.

Η μη υποβολή ή η υποβολή ανακριβούς δήλωσης επισύρουν αθροιστική επιβολή κυρώσεων, ως εξής: α) κατάσχεση των αναφερόμενων ειδών στο μέτρο που δεν έχουν δηλωθεί ή έχουν δηλωθεί ανακριβώς και β) διοικητικό πρόστιμο ύψους από χίλια (1.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης.

Στη συνέχεια, εκδόθηκε στις 4.4.2022 η σχετική κοινή υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 1368 (ΦΕΚ Β' 1549), με την οποία εξειδικεύτηκε η διαδικασία για τη δήλωση αποθεμάτων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων και ξεκίνησε άμεσα η καταγραφή τους, η οποία ολοκληρώθηκε σε πρώτο στάδιο και πλέον παρακολουθείται ανά 5 εργάσιμες ημέρες.

Σημειώνουμε ότι, τα απολογιστικά στοιχεία της πρώτης καταγραφής επιβεβαιώνουν ότι υπάρχει πλήρης επάρκεια και αυτονομία σε τρόφιμα και εφόδια αγροτικής παραγωγής σε όλα τα επίπεδα επεξεργασίας. Ενδεικτικά, τα αποθέματα της χώρας σε ηλιέλαιο είναι 24,7 εκατ. λίτρα και επαρκούν για πέντε μήνες και σε σογιέλαιο είναι 20,6 εκατ. λίτρα και επαρκούν για εννέα μήνες, ακόμα κι αν δεν γίνει καμία εισαγωγή.

Περαιτέρω, με την με αριθμ. Πρωτ. 12/15616/2.3.2022 (ΑΔΑ: 6ΝΕΤ4653ΠΓ-6ΛΡ) απόφαση, το Υπουργείο μας προχώρησε στη σύσταση και συγκρότηση εννιαμελούς ομάδας εργασίας με αντικείμενο

την εκτίμηση της επισιτιστικής επάρκειας και διατροφικής ασφάλειας της χώρας, η οποία αναφέρει σε τακτά χρονικά διαστήματα τα πορίσματά της στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου.

Σημειώνουμε ότι, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συμμετέχει επίσης, στην ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την επίτευξη ενός σχεδίου έκτακτης ανάγκης για τη διασφάλιση του επισιτιστικού εφοδιασμού και της επισιτιστικής ασφάλειας σε περιόδους κρίσης, στο πλαίσιο της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο». Το σχέδιο υλοποιείται από τον Ευρωπαϊκό μηχανισμό ετοιμότητας και αντιμετώπισης κρίσεων επισιτιστικής ασφάλειας, που έχει δρομολογηθεί από την Επιτροπή και βασίζεται σε μια ομάδα εμπειρογνομώνων, η οποία συνδυάζει εκπροσώπους και φορείς κρατών μελών και ορισμένων τρίτων χωρών από όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας, η δε χώρα μας ήδη εκπροσωπείται από αντιπροσώπους των εμπλεκόμενων υπηρεσιών.

Αναφέρεται ότι, στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και ειδικότερα για τη μεταβατική περίοδο 2021-2022, ο επιχειρησιακός σχεδιασμός του Υπουργείου μας για τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα περιλαμβάνει την αξιοποίηση πόρων ύψους 2 δις ευρώ, οι οποίοι θα κατευθυνθούν σε σημαντικές μεταρρυθμιστικές αναπτυξιακές δράσεις με ισχυρό περιβαλλοντικό και κοινωνικό πρόσημο, ώστε να αποτελέσουν ταυτόχρονα και τον οδικό χάρτη για τη νέα ΚΑΠ 2023-2027.

Το πακέτο αυτό, το οποίο έχει εγκριθεί από την ΕΕ, περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

✓ **Μέτρα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα**

- Νέοι Γεωργοί, με 420 εκατ. € για την ηλικιακή αναδιάρθρωση του παραγωγικού δυναμικού της γεωργίας και της κτηνοτροφίας (έχει ήδη προκηρυχθεί), καθώς και τη συνολικότερη αναζωογόνηση των τοπικών αγροτικών κοινωνιών, με διπλασιασμό του πριμ πρώτης εγκατάστασης και αυστηροποίηση του πλαισίου, με όρους και προϋποθέσεις επίτευξης πιο φιλόδοξων επιχειρηματικών στόχων και ουσιαστικής οικονομικής μεγέθυνσης των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.
- Σχέδια Βελτίωσης για την παραγωγική αναδιάρθρωση του πρωτογενούς τομέα, με 180 εκατ. € και έμφαση σε επενδύσεις καινοτομίας, νέων ψηφιακών τεχνολογιών και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τη μείωση του κόστους παραγωγής και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.
- Νέα ευέλικτα χρηματοδοτικά εργαλεία, με 21 εκατ. € για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των παραγωγών σε ρευστότητα με ευνοϊκούς όρους (εργαλείο μικροπιστώσεων που έχει ενεργοποιηθεί σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα).
- Μικρά εγγειοβελτιωτικά - αρδευτικά έργα υποδομής, με 40 εκατ. € για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη χρήση του αρδευτικού νερού (έχει ήδη προκηρυχθεί), καθώς και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.
- Αγροτική Οδοποιία, με 43 εκατ. € για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, τη μείωση του κόστους μεταφοράς, την ταχύτερη και ασφαλέστερη διακίνηση ευπαθών προϊόντων (έχει ήδη προκηρυχθεί).
- Ενίσχυση της ποιότητας στην παραγωγή, με 41 εκατ. € για την αύξηση της προστιθέμενης αξίας στρατηγικής προτεραιότητας προϊόντων, όπως το βαμβάκι (πιστοποίηση κατά AGRO) και τη βελτίωση της εξωστρέφειάς τους.

✓ **Μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, τον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή**

- Βιολογική Γεωργία και Κτηνοτροφία, με 490 εκατ. € και έμφαση στη διατήρηση της πιστοποιημένης βιολογικής παραγωγής ποιοτικών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και τη στήριξη των παραγωγών που έχουν επιλέξει τις συγκεκριμένες φιλοπεριβαλλοντικές πρακτικές και μεθόδους καλλιέργειας ή εκτροφής (έχει ήδη προκηρυχθεί).
- Μείωση των νιτρικών στη Γεωργία, με 150 εκατ. € για την προστασία των ευαίσθητων στη ρύπανση από αγροχημικά, γεωργικών οικοσυστημάτων και περιοχών (έχει ήδη προκηρυχθεί).

- Δάσωση γεωργικών γαιών, με 90 εκατ. € για την αύξηση της δέσμευσης άνθρακα και συμβολή στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- Ευζωία των ζώων, με 45 εκατ. € για τη βελτίωση των συνθηκών εκτροφής, την καλή διαβίωση των παραγωγικών ζώων και την αειφορική ανάπτυξη του κτηνοτροφικού τομέα με σεβασμό στην ασφάλεια και την υγεία των καταναλωτών.
- Αποκατάσταση παραγωγικού δυναμικού από καταστροφικά συμβάντα, όπως οι πρόσφατες πυρκαγιές, με 45 εκατ. € για την αποζημίωση των πληγέντων για τις καλλιέργειες, το ζωικό κεφάλαιο και τις υποδομές των γεωργοκτηνοτροφικών τους εκμεταλλεύσεων.

✓ **Μέτρα για τη τόνωση του γεωργικού εισοδήματος και τη συνολικότερη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών**

- Πιλοτική εφαρμογή μέτρου διαχείρισης κινδύνων, με 9,5 εκατ. €, ώστε να προστατευθεί το γεωργικό εισόδημα από σοβαρές και απρόβλεπτες διακυμάνσεις του εξαιτίας κρίσεων, μέσα από την ενθάρρυνση σύστασης και λειτουργίας ταμείων αλληλοβοήθειας.
- Εξισωτική Αποζημίωση, με 460 εκατ. € για την προστασία του εισοδήματος των παραγωγών και τη διατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας, σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, όπως οι ορεινές, οι μειονεκτικές και οι νησιωτικές περιοχές της χώρας.

Παράλληλα, ολοκληρώθηκε ο σχεδιασμός του Εθνικού Στρατηγικού μας Σχεδίου για την περίοδο 2023-2027 και υποβλήθηκε στην Ε.Ε., όπου έχουν διευρυνθεί και εμπλουτιστεί περαιτέρω οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις σε συνδυασμό με τις περιβαλλοντικές – κλιματικές και κοινωνικές δράσεις, ώστε να παρέχουν πρόσθετες δυνατότητες και προοπτικές.

Τέλος, στην ανάταξη της εθνικής μας οικονομίας μετά την πολυετή οικονομική κρίση και την κρίση της πανδημίας συμβάλλουν σημαντικά και οι πόροι που ήδη έχουν δεσμευτεί στο τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, ύψους 7 δις ευρώ περίπου, πόροι που μεταφράζονται σε χιλιάδες επενδύσεις, δημόσιες και ιδιωτικές, οι οποίες, αυτή τη στιγμή, υλοποιούνται σε ολόκληρη τη χώρα.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων στη Γεωργία και την Κτηνοτροφία, έχει ενεργοποιηθεί

- το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης με διευρυμένη συμμετοχή του χρηματοπιστωτικού τομέα (συμμετέχουν επτά τράπεζες: Πειραιώς, Εθνική, Συνεταιριστική Θεσσαλίας, Συνεταιριστική Καρδίτσας, Procredit, Eurobank και Παγκρήτια) και με διαχειριστή το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. Στόχος η μόχλευση 480 εκατ. € μέσω της χορήγησης εγγυήσεων για τη λήψη επενδυτικών δανείων και κεφαλαίου κίνησης από παραγωγούς και μεταποιητές. Επιπλέον, διευρύνθηκε το πεδίο εφαρμογής του Ταμείου με διατάξεις για τη στήριξη των παραγωγών και των ΜΜΕ που πλήττονται από την πανδημία COVID 19.
- το Ταμείο Μικρών Δανείων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας (Ταμείο Μικροπιστώσεων) με διαχειριστή την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και με πόρους 40 εκατ. € για την παροχή δανείων ύψους έως 25.000 ευρώ σε γεωργούς και μεταποιητές για την πραγματοποίηση επενδύσεων αλλά και για κεφάλαιο κίνησης.
- ο μηχανισμός των «Πρόσθετων Πράξεων» για τη διευκόλυνση της σύναψης δανειακών συμβάσεων υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων του ΠΑΑ που αφορούν στα σχέδια βελτίωσης μέσω της παροχής δυνατότητας πρόσβασης σε χρηματοδότηση έναντι της αναλογούσας επιχορήγησης. Η δυνατότητα αυτή συνέβαλλε ιδιαίτερα στη μεγάλη απορρόφηση που παρουσίασαν οι ενταγμένες πράξεις σχεδίων βελτίωσης, καθώς μέχρι σήμερα έχουν συναφθεί περίπου 1.800 πρόσθετες πράξεις με συνολική μέγιστη πίστωση ύψους 70 εκατ.€.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχει θεσπιστεί μία σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του. Ειδικότερα:

- Νομοθέτηση του ακατάσχετου και αφορολόγητου των ενισχύσεων που χορηγούνται για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

- Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (π.χ. υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών κ.λπ.).
- Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
- Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
- Αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών σε δικαιούχους για ενίσχυση της ρευστότητάς τους.
- Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
- Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων, και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.
- Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επενδύσεων κατά τα ενδιάμεσα στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί.
- Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση τη πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και τη δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη.

Επιπρόσθετα, η Ε.Ε. προέβη σε τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων.

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €, ενώ, με νεότερη τροποποίηση, αυξήθηκαν περαιτέρω τα ανώτατα όρια ενίσχυσης και ειδικότερα σε 225.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων (προηγουμένως 100.000 ευρώ).

Σημειώνουμε τέλος ότι, στον νέο Αναπτυξιακό Νόμο συμπεριλάβαμε στους δικαιούχους των ευεργετημάτων του και τις Οργανώσεις παραγωγών, γιατί πιστεύουμε ότι μόνο μέσω του «συνεταιρίζεσθαι» ο πρωτογενής τομέας μπορεί να ανταπεξέλθει σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης.

Για την ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα παραγωγής, ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος, μαζί με το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, το Ταμείο Ανάκαμψης, το Ταμείο Εγγυοδοσίας, το Ταμείο Μικρών Δανείων της Αναπτυξιακής Τράπεζας, διαμορφώνουν ένα ευνοϊκό πλαίσιο επενδύσεων στον πρωτογενή τομέα και τη μεταποίηση των προϊόντων του ενισχύοντας συνολικά την αγροτική οικονομία.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Οικονομικών
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κα Αν.-Αικ. Αλεξοπούλου